

Druhy zájmen:**Zopakujte si, co vše už umíme o zájmenech. Ústně:****Zájmena**

patří mezi **slova ohebná** a můžeme je **skloňovat**. Sama neoznačují název osoby, věci nebo vlastnosti, jen **zastupují podstatná a přídavná jména** nebo na ně **ukazují**. U zájmen můžeme určit druh, pád, číslo a u některých rod. Rozeznáváme tyto **druhy zájmen**:

- osobní** – označují první, druhou nebo třetí osobu čísla jednotného a množného: *já, ty, on, ona, ono; my, vy, oni, ony, ona*. K osobním zájmenům řadíme také **zvratné zájmeno se**.
- přivlastňovací** – přivlastňují první, druhé nebo třetí osobě.
Patří k nim zájmena: *můj, tvůj, náš, váš, jeho, její, jejich* a **zvratné zájmeno svůj**.
- ukazovací** – ukazují na určitou osobu, zvíře, věc nebo vlastnost.
Řadíme k nim zájmena: *ten, ta, to, tento, tenhle, onen, takový*.
- tázací** – tážeme se na osobu, věc nebo vlastnost. Stojí na začátku (uvozují) věty tázací. Jsou to zájmena: *kdo?, co?, jaký?, který?, čím?*
- vztažná** – připojují k sobě některé věty v souvětí. Patří k nim: *kdo, co, jaký, který, čím, jenž*.
- neurčitá** – neurčují blíže, o kom nebo o čem je řeč, nebo to určují jen velmi obecně. Např. *někdo, něco, některý, něčí, leckdo, lecco, leckterý; ledakdo, ...; kdokoli, ...; kdosi, cosi, kterýsi*.
- záporná** – popírají existenci osoby, věci nebo vlastnosti. Patří sem: *nikdo, nic, nijaký, ničím, žádný*.
- vymezovací** – jsou zájmena, kterými se vymezuje totožnost, individuálnost nebo úplnost označované skutečnosti. Patří k nim: *týž/tentýž, sám, každý, všechen*.

Učebnice strana 80 dole přečíst: Zájmena: - zápis do sešitu :

Zájmena zastupují podstatná a přídavná jména nebo na ně ukazují. U zájmen určujeme druh, číslo, pád, vzor a většinou rod. Druhy zájmen jsou: osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá, záporná, vymezovací.

Zájmena já, ty, my, vy, se nemají rod – jsou bezrodá. Mají zcela zvláštní skloňování.

Vypiš ze cvičení zájmena a napiš jejich druh.**1. Kolik je v textu zájmen? Vyhledejte je a určete jejich druh.**

Ti, co se na ten případ ještě pamatovali – a bylo jich pět – vypravují, že z toho auta vylezli dva chlapi v kožených zástěrách, velcí nemluvové a jako atleti; vyndali tu bednu tak, že snad ani nehnuli prstem, jen se dotkli zadní stěny a ona se jim odklopila. Potom vynesli tu velkou bednu tak, že snad ani nehnuli prstem, jen se po sobě podívali, jako by se jim strašně ulevilo. Do večera si jí nikdo nevšímal, až těsně po půlnoci o ni zakopl klavírista Ludvík Vošahlík, který se vracel z oslavy svého absolventského koncertu.

(Ludvík Aškenazy: Milenci z bedny – upraveno)

Kontrola zájmen: ti, ten, jich, toho, tu, ona, jim, tu, sobě, jim, jí, ni, který, svého

Skloňování zájmen – Zájmena bezrodá**Zápis do sešitu****Zájmena bezrodá**

- U většiny zájmen můžeme **určit rod**. Zájmena, u nichž **rod nelze určit**, mají **pro všechny rody stejný tvar**. Jsou to zájmena *já, ty, my, vy, se*. Říkáme jim **zájmena bezrodá** a mají **zvláštní tvary**.

POZOR!

na tvary zájmena **já**: ve 2. a 4. pádě je tvar **mě** (jako *tě*), ve 3. a 6. pádě je tvar **mně** (jako *tobě*).
Zájmeno **se** nemá tvar pro 1. pád.

PŘEHLED SKLOŇOVÁNÍ ZÁJMEN JÁ, TY, MY, VY, SE

1. pád	já	ty	my	vy	–
2. pád	mě , mne	tebe, tě	nás	vás	sebe
3. pád	mně , mi	tobě, ti	nám	vám	sobě, si
4. pád	mě , mne	tebe, tě	nás	vás	sebe, se
6. pád	(o) mně	(o) tobě	(o) nás	(o) vás	(o) sobě
7. pád	mnou	tebou	námi	vámi	sebou

○ U zájmen **ty** a **se** užíváme **delší tvary**:

○ a) **po předložkách**: *Půjdu vedle **tebe**. Přijdu k **tobě** odpoledne. Myslím na **tebe**.*

○ b) **při důrazu**: ***Tebe** se neptali? **Tobě** to neříkali? **Tebe** nepozvali?*

POZOR!

Je třeba rozlišit správné zapsání **sebou** × **s sebou**:

*Vzala si **s sebou** kufr. Kapr **sebou** házel.*

(vzít něco k sobě) (sám svým tělem)



Učebnice str. 84/2 a zapsat do sešitu, ofotiti a poslat do 7.5.

Skloňování zájmen – Zájmena rodová

○ **Zájmena rodová**

○ mají pro **každý rod zvláštní tvar**. Některá se skloňují podle **vzorů přídavných jmen** (např. *některý –*

mladý, její – jarní), jiná (*ten, náš, váš*) mají **zvláštní skloňování**, kterému říkáme **zájmenné**.

POZOR na správnou délku samohlásky **i/í**. V tabulce vidíte zvýrazněné tvary. Všimněte si shody:

té – naší	tou – naší	tím – naším	í
tu – naši	těm – našim		i

PŘEHLED SKLOŇOVÁNÍ ZÁJMEN **TEN, NÁŠ, VÁŠ**

<i>číslo jednotné</i>	<i>rod mužský</i>		<i>ženský</i>	<i>střední</i>
	<i>životný</i>	<i>neživotný</i>		
1. pád	ten náš (pes)	ten náš (dům)	ta naše (kočka)	to naše (kotě)
2. pád	toho našeho	toho našeho	té naší	toho našeho
3. pád	tomu našemu	tomu našemu	té naší	tomu našemu
4. pád	toho našeho	ten náš	tu naší	to naše
6. pád	(o) tom našem	(o) tom našem	(o) té naší	(o) tom našem
7. pád	tím naším	tím naším	tou naší	tím naším

<i>číslo množné</i>	<i>rod mužský</i>		<i>ženský</i>	<i>střední</i>
	<i>životný</i>	<i>neživotný</i>		
1. pád	ti naši (psi)	ty naše (domy)	ty naše (kočky)	ta naše (kot'ata)
2. pád	těch našich	těch našich	těch našich	těch našich
3. pád	těm našim	těm našim	těm našim	těm našim
4. pád	ty naše	ty naše	ty naše	ta naše
6. pád	(o) těch našich	(o) těch našich	(o) těch našich	(o) těch našich
7. pád	těmi našimi	těmi našimi	těmi našimi	těmi našimi

Učebnice str. 85/1, 86/4 a zapsat do sešitu, ofotiti a poslat do 7.5.